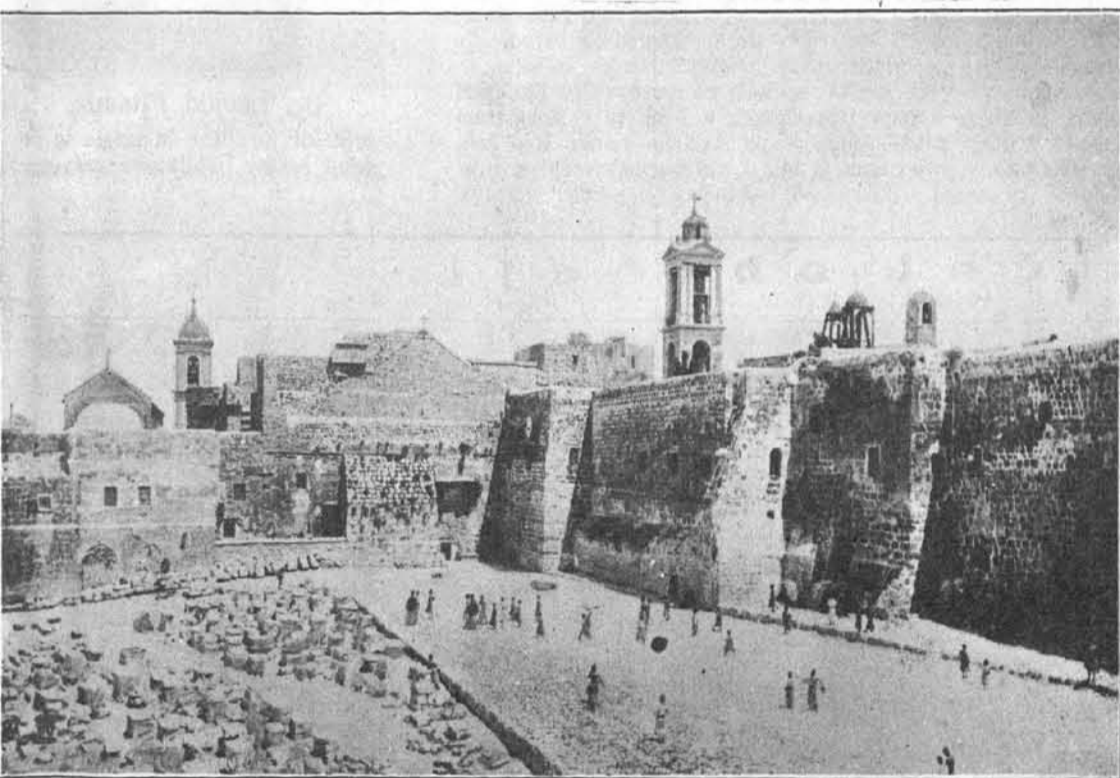

Ilustrirani Slovenec

»In ti, Betlehem, zemlja Judova, nikakor nisi najmanjši med knežjimi mesti Judovimi; zakaj iz tebe bo izšel vojvoda, ki bo vladal moje ljudstvo Izraela.«
(Iz preroka Miheja, V, 2.)

(Pogled na Betlehem dandanes; posnel g. prof. dr. Jehart, enako tudi spodnjih pet slik.)

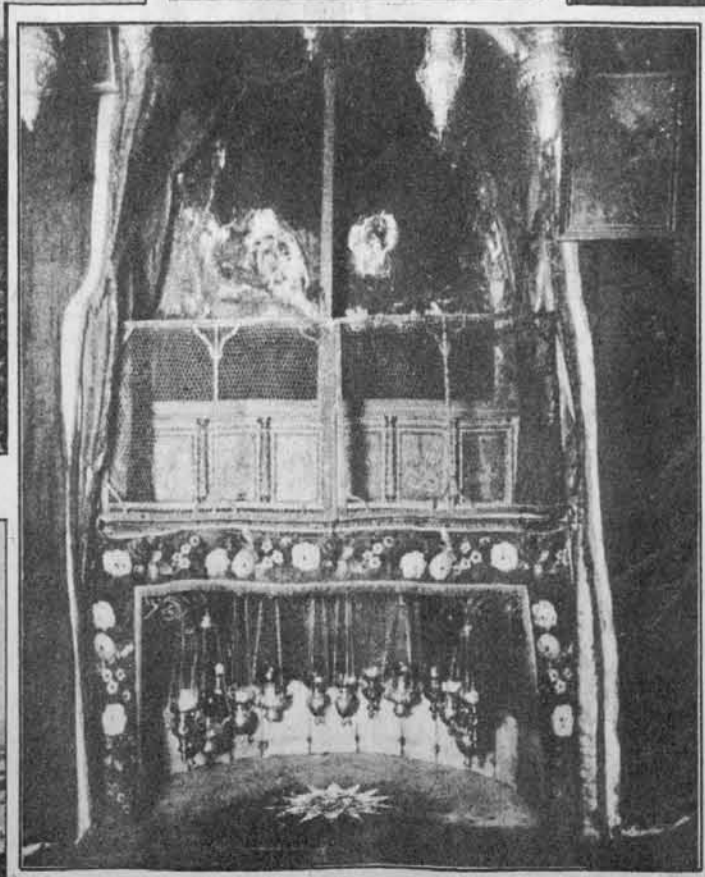
Cerkev Rojstva Gospodovega v Betlehemu.

Kakor pred 2000 leti: nočna straža betlehemskih pastirjev pri čredah.

Pogled na Betlehem s »polja pastirjev«.

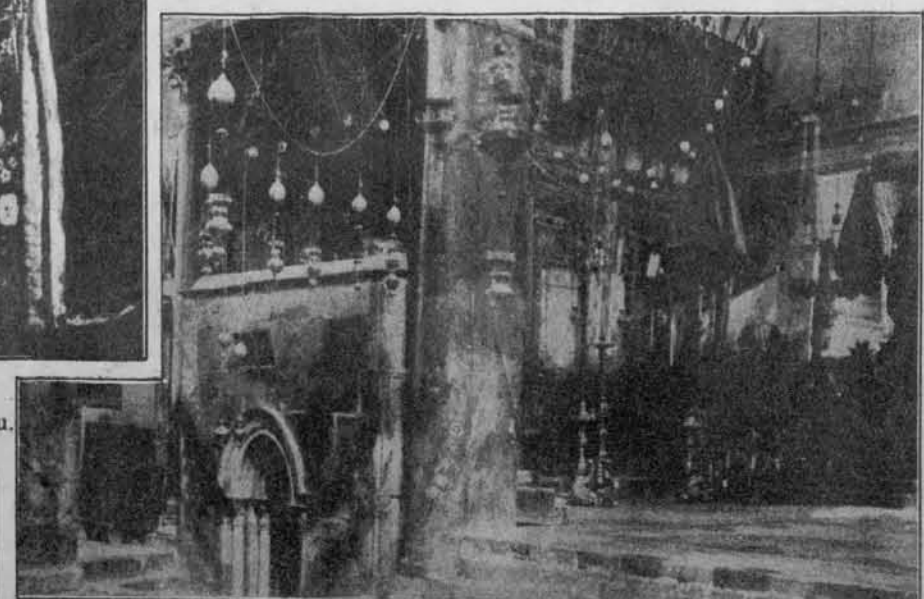
Kraj Gospodovega rojstva.
zaznamovan s srebrno zvezdo v tlaku.

Pastirji v betlehemski okolici dandanes.

Ajm Karem, rojstni kraj sv. Janeza Kstniča.

Presbiterij cerkve Rojstva Gospodovega v Betlehemu.

Največja kulturna svetinja slovenskega naroda v nevarnosti.

Verzeichniß

öffentlichen Vorlesungen

L. L. LUCUMIU LAIBACH

im Schuljahre

1817.

Seznam predavanj na ljublj. liceju
l. 1817.; naslovna stran (glej dr. Glonarjev članek
na zadnji strani).

DISSERTATIO

DE
CENTRO GRAVITATIS
IN SUBSIDIU SUORUM
DISCIPULORUM

CONSCRIPTA

AB
ANTONIO AMSCHELL
AA. LL. AC PHIL. DOCTORE NEC
NON C. M. REG. IN ACADEMIA LABAC.
PHYS. PROF. P. O.

ANNO M DCC LXXIX.

LABACI

TYPIS IGARIANIS.

ILLUSTRISSIMO
DOMINO, DOMINO
SIGISMUNDO
LIBERO BARONI
ZOIS AB EDELSTEIN,
PERPETUO DOMINO
IN EGG,
DOMINO DOMINO SUO
GRATIOSISSIMO
DICATA
A
Rev. ac. P. Doct. D.
WOLFGANGO MUCHA,
CARNIOLO CORGNIALENSI PHI-
LOSOPHIAE IN SECUNDUM
ANNUM AUDIT.

ANNO M DCC LXXIX.
POSITIONES EX UNIVERSA PHY-
SICA, ET MATHEM. ELEMENTARI
PUBLICE PROFUGNARET
LABACI, ANNO MDCC LXXIX.
MENSE AUGUSTO DIE

Disertacija in disputacija
z ljubljanskega liceja l. 1779.

Palača slovenske univerze v Ljubljani,
do prevrata sedež kranjskega dežel. zbora in odbora, ki sta si pridobila toliko zaslug za
kulturno in gospodarsko povzdigo dežele Kranjske.

Dr. Josip Plemelj,
prof. filozofske fakultete in prvi
rektor ljubljanske univerze (šol.
l. 1919/20).

Dr. Rihard Zupančič,
prof. tehniške fakultete in drugi
rektor ljubljanske univerze (šol.
l. 1920/21).

Dr. Gregor Krek,
profesor juridične fakultete in tretji rektor
ljubljanske univerze (šol. l. 1921/22).

Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor teološke fakultete in četrti rektor
ljublj. univerze (šol. l. 1922/23).

Dr. Franc Kidrič,
profesor filozofske fakultete in peti rektor
ljublj. univerze (šol. l. 1923/24).

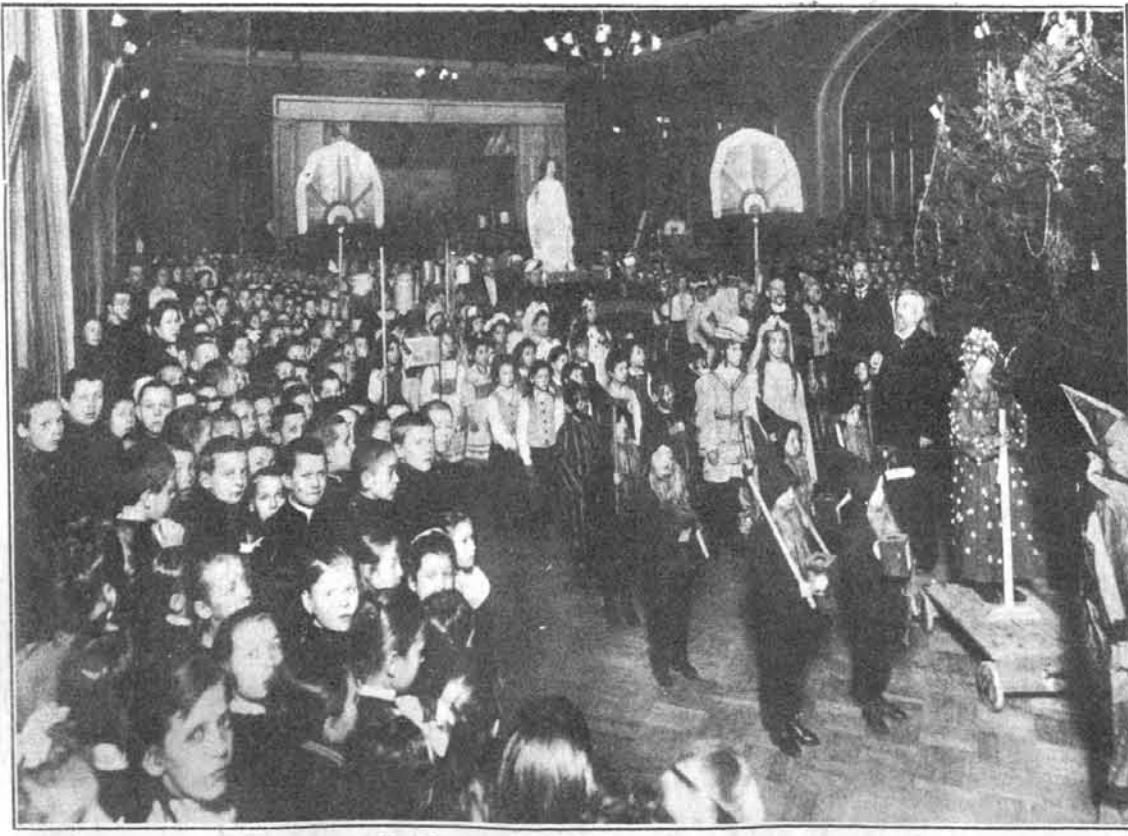

Dr. Karel Hinterlechner,
prof. tehniške fakultete in šesti
rektor ljubljanske univerze (šol.
l. 1924/25).

Dr. Leonid Pitamic,
profesor juridične fakultete in se-
danji rektor ljubljanske univerze.

Zanimivi božični običaji.

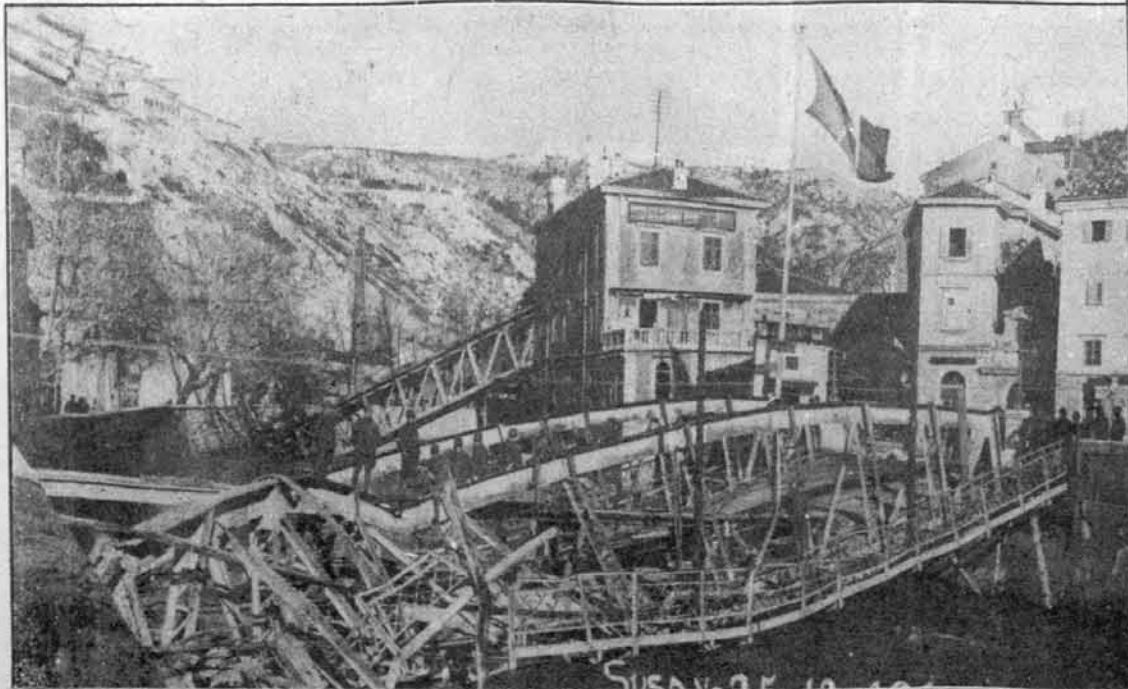

Ruski otroci praznujejo božič.
Mali igralci neke božične pravljice pri obhodu po dvorani, pred njimi palčki s kladivi in svetiljkami, v ozadju božični angel.

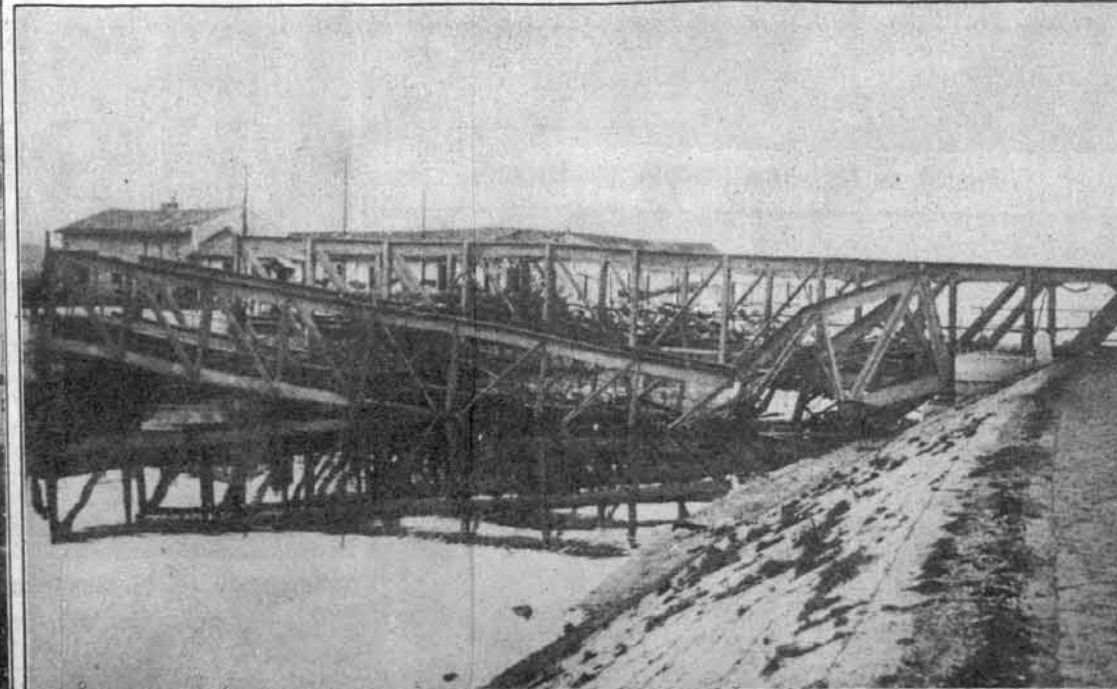

Božični običaji na Angleškem,
Na vozu stoji klavir in pevovodja v starodavni noši dirigira zbor, ki poje pri bakijah na ulici. Ljudstvo na ulici in pri oknih poje s pevci.

Ob peti obletnici žalostnega svetega večera na Reki.

Razstreljena mostova za osebni (spredaj) in železniški (zadaj) promet
med Sušakom in Reko. Mesto prvga so postavili Italijani nov lesen most, ki je začasen, mesto
dr drugega pa grade sedaj nov na istem mestu.

Porušena mostova ob ustju Riječine v morje.
ki spajata Brajdico, Ielto in Baroš in sta za silo popravljena.

Kakor znano je določila mirovna konferenca prvotno, da bodi Reka svobodna država, toda ta sklep je preprečil italijanski pesnik d'Annunzio, ki je z vladno pomočjo vdrl l. 1920. s svojimi tovariši na Reko in jo zasedel. Ob tej priliki je na sveti večer l. 1920. ob pol 10. porušil tudi vse mostove, ki vežejo Reko s Sušakom. Posledica te italijanske igre in naše popustljivosti je bila, da je pripadla Reka Italiji, na ogromno gospodarsko škodo Slovenije in Jirvatske.

Božič v slovenskih planinah.

Prof. J. Ravnik: Zimska partija z Ratitoveca.

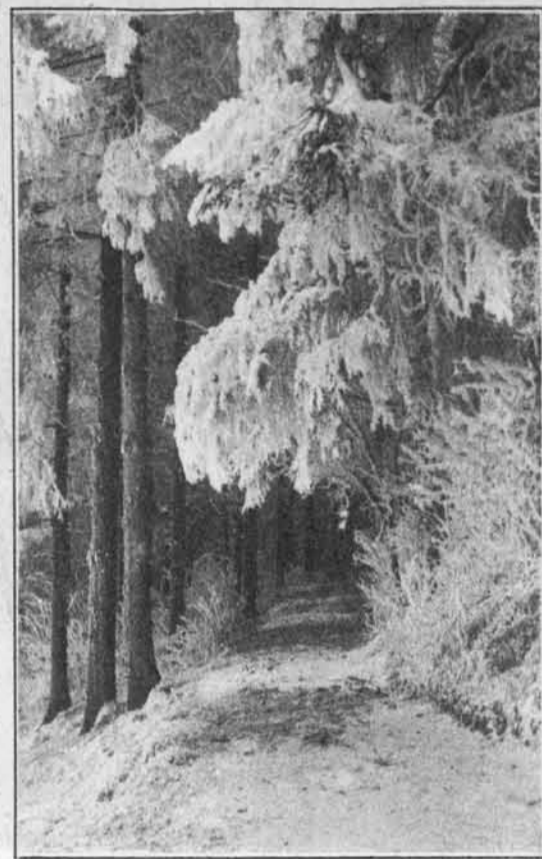
I. Tavčar: Zimski večer pri Sv. Ambrožu nad Kamnikom.

J. Kunaver: Ivje.

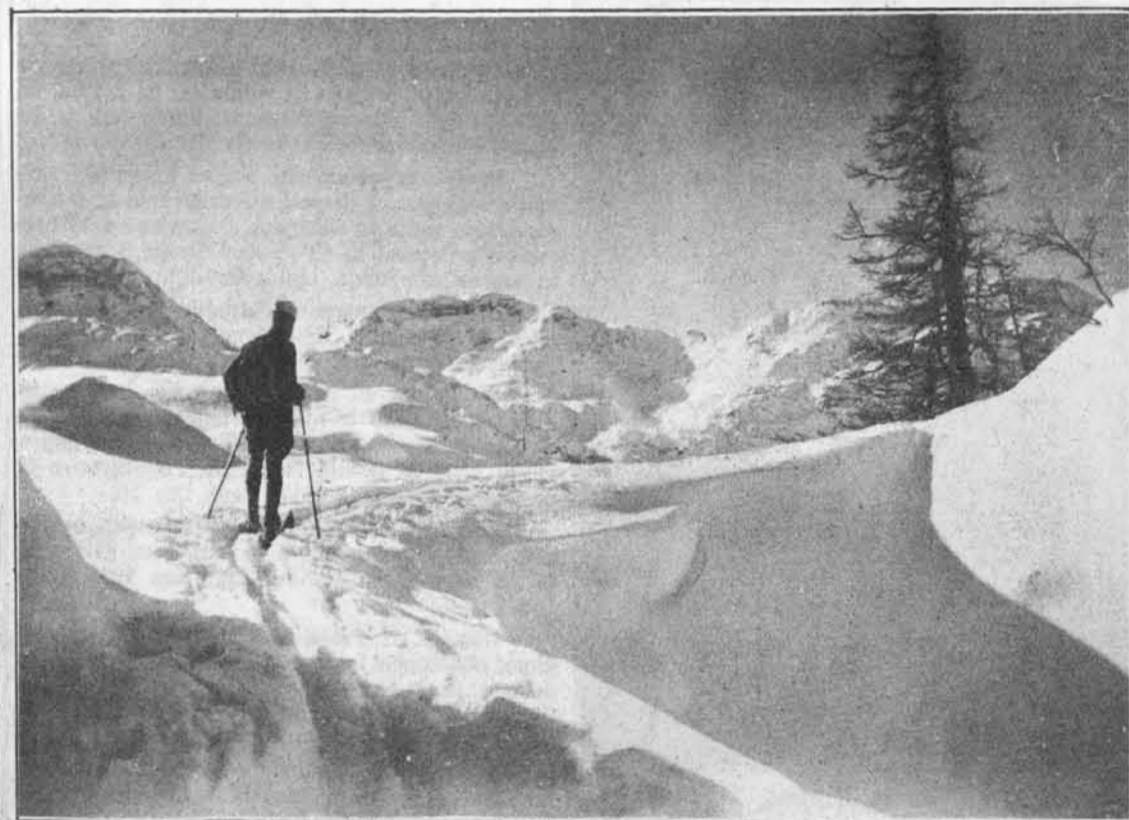
J. Kunaver: Smučarska božičnica na Veliki Planini.

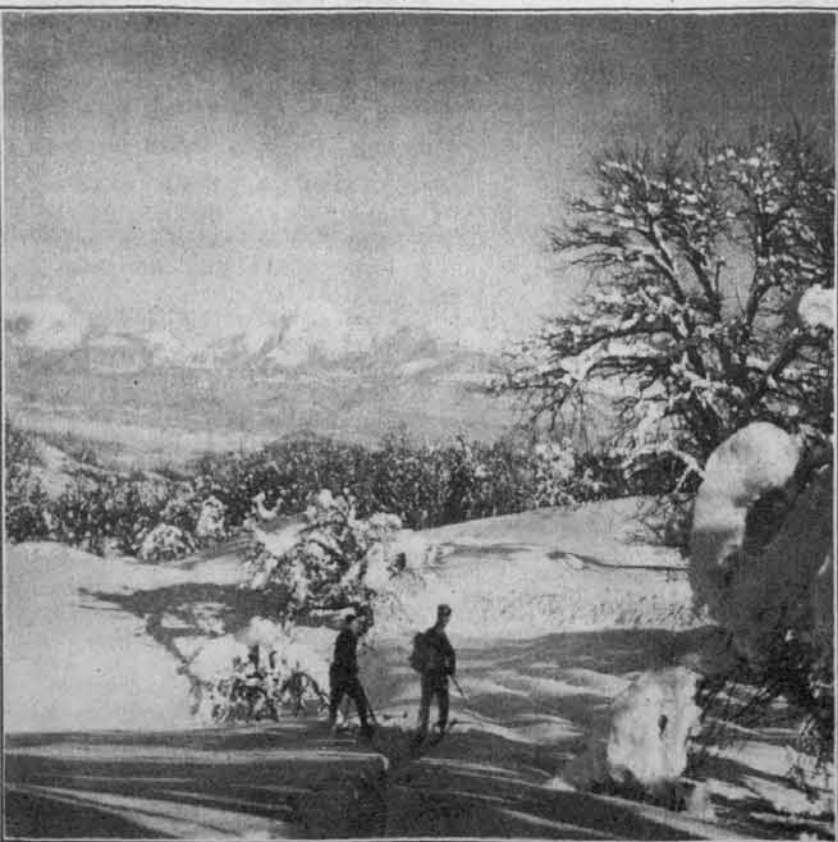
Zimski motiv z Ljubljanskega grada.
J. Skerlep.

J. Kunaver: Božični motiv s Podutika pri Ljubljani.

I. Tavčar: Pogled s Planine na Bogatin v božičnem snegu.

Iv. Tavčar: Pogled s Toškega čela na Kamniške planine.

J. Kunaver: Kamniška koča v snegu.

B. Brinšek: Božičnica na Pasjih pečeh pod Vel. Planino.

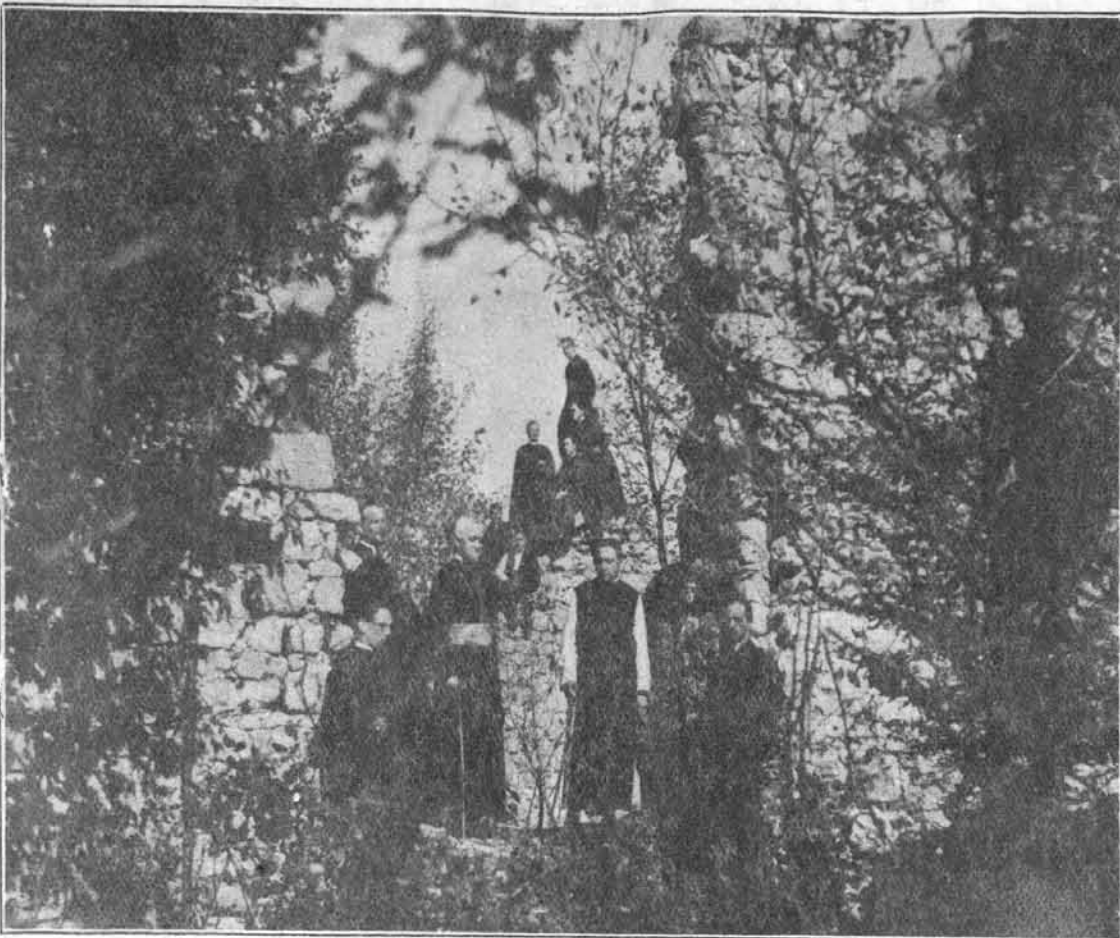
Začasna kapelica v spodnjem društvenem prostoru v Kamnjev na Vipavskem. Na levi strani oltarja tamošnji g. župnik in graditelj nove cerkve Fr. Črnigoj, na desni njegova 76 letna mati.

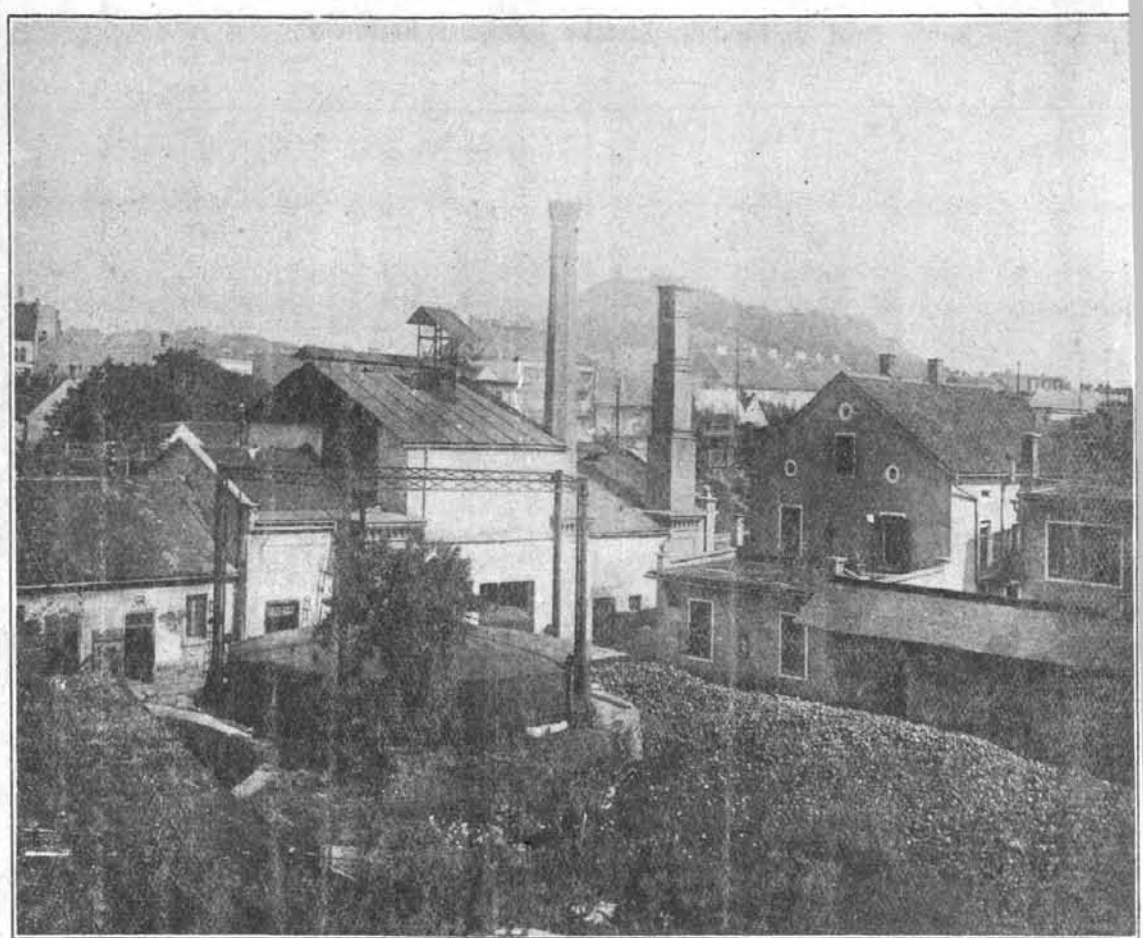
† **Terezija Koširjeva.**
Blage pokojnice se zlasti sedaj ob božičnih praznikih gotovo s hvaležnostjo spominja na stotine ljubljanskih revežev.

Konjiški major Vladimir Seunig iz Ljubljane, ki je dobil pri veliki mednarodni častniški tekmi v Berlinu dne 7. novembra t. l. prvo nagrado (lani švedski poročnik Landstroem). Tekmovalo je nad 4500 jezdecev iz vseh delov sveta.

Knezoškoč dr. A. B. Jeglič na razvalinah gradu Šumberk v letošnji jeseni (slikal fot. Tišler na Vrhniki).

Mestna plinarna v Mariboru, zgrajena l. 1869. do 1871., ki je bila v zadnjih časih popolnoma preurejena in ima sedaj vse najmoderneje plinske naprave.

Martin Humek, pred kratkim upokojeni višji sadj. nadzornik ter znani slovenski sadjarski strokovnjak in pisatelj.

Martin Humek
je urejeval od l. 1913-1922. »Slov. Sadjarjac«, od l. 1922. dalje »Sadjarja in vrtnarjac«, od l. 1918. do 1924. pa tudi »Slov. Cebelarjac«. Razen tega je pa napisal še naslednja strokovna dela:
Sadje v gospodinjstvu. Kratko navodilo o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjadi. Pojasnjeno s 13 barvanimi prilogami in 42 slikami. Druga pomnožena in popravljena izdaja. Ljubljana 1922. Cena Din 24.
Breskve in marelice. Navodilo, kako ju vzgajamo in oskrbujejo. Pojasnjeno z 22 slikami in 2 barvanimi prilogami. Ljubljana 1922. Cena Din 10.
Sadno vino ali sadjevec. Navodilo, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnajmo, da dobimo okusno in stanovito pijačo. Prirejeno po največjih virih in lastnih izkušnjah. Pojasnjeno z 42 podobami. Ljubljana 1917. Cena Din 10.
Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših sadjarskih nauk, pojasnjena s 24 barvanimi prilogami in 92 slikami v besedilu. Ljubljana 1923. Cena Din 80.
Domači vrt. Praktično navodilo, kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo. Pojasnjeno z 69 podobami in 2 barvanimi slikami. Ljubljana 1924. Cena Din 33, vezano Din 40.
Vse tu navedene knjige je založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani in imajo sedaj znižano ceno. Za vsako gospodarstvo so te knjige zelo koristne.

Božični darovi letošnjih vladnih mogotcev slovenskemu narodu.

B. Jakac: Iz legende sv. Urha.

Lesorez na naslovni strani znane dr. Malove knjige »Zgodovina umetnosti pri Slovencih, Hrvatih in Srbih«, ki jo je založila Narodna galerija in ki je gotovo najlepše božično darilo.

Ljubljanske višje šole pred 100 leti.

V današnji številki prinašamo posnetek naslovnega seznamka predavanj na liceju v Ljubljani l. 1817. Licej je bil neke vrste višja šola, ki je nastala v Ljubljani že v 18. stol., se 1849 razširila tudi z juridičnimi predavanji v slovenskem jeziku in trajala do 1850. Kaj se je vse na tem liceju predavalo in kak je bil njegov ustroj, posnemamo iz seznamka predavanj za l. 1824:

Rektor:
Protomedik Janez Schneditz.
Teološka fakulteta:
Direktor:
Dr. Ruban Ažbè.
Predavanja:
I. letnik:
1. Dr. Jurij Dolinar: Član dunajske juridične fakultete: Cerkv. zgodovina, 12 ur na teden;
2. Dr. Jakob Zupan: Biblijska arheologija, 6 ur na teden; hebrejščina in eksegeza starega zakona, 6 ur na teden; v II. polletju: uvod v staro zavezo, 6 ur na teden; hebrejščina in eksegeza starega zakona, 6 ur; aramejščina, 1 ura;
II. letnik:
1. Dr. Jurij Dolinar: Javno in privatno cerkveno pravo, 6 ur;
2. Urban Jerin: Biblična hermenevtika, 6 ur; grščina in eksegeza novega zakona, 6 ur; v II. polletju: uvod v novi zakon, 6 ur; grščina in eksegeza novega zakona, 6 ur;
III. letnik:
1. Matevž Ravnikar: Dogmatika, 12 ur;
2. Jožef Dagarin: Moralka, 12 ur;
IV. letnik:
1. Jurij Zupan: Pástoralka, 12 ur;
2. Andrej Mešutar: Pedagogika, 2 uri;
3. Franc Jelovšek: Katehetika, 3 ure.
Medicinsko-kirurški študij.
Rektor:
Protomedik Janez Schneditz.

Predavanja:

I. letnik:
1. Anton Melzer: Uvod v kirurški študij, anatomija, 5 ur;
2. Ignac Binter: Splošna in specijalna patologija zunanjih bolezni, 5 ur;
3. Dr. J. Zhuber: Fiziologija, splošna patologija in terapija notranjih bolezni, 5 ur;
4. Ignac Binter: Teoretično in praktično babištvo, 5 ur.
II. polletje:
1. & 2. Kakor zgoraj;
3. Dr. J. Zhuber: Materia medica et chirurgica, dietetica, receptiranje, 5 ur;
4. Kakor zgoraj;
II. letnik:
I. polletje:
1. Dr. J. Zhuber: Specijalna diagnostika in terapija notranjih bolezni, 7½ ure;
2. Anton Melzer: Kirurške diagnoze in operacije z vajami na živih in mrtvih, 7½ ure;
3. Dr. J. Verbitz: Sodna medicina, 5 ur;
4. Ignac Binter: Teoretično in praktično porodništvo, 5 ur;
II. polletje:
1.-3. Kakor zgoraj;
4. Dr. J. Verbitz: Zivnozdravstvo, 5 ur;
Filozofska fakulteta:
Direktor:
Matevž Ravnikar.
Redna predavanja:
I. letnik:
1. Jožef Dagarin: Veroznanstvo, 2 uri;
2. Jurij Pavšek: Teoretična filozofija, 5 ur;
3. J. Kersnik: Čista matematika, 6 ur;
4. Fr. Ks. Richter: Splošna zgodovina, 3 ure;
5. Elija Rebič: Grška filologija, 1 uro;

II. letnik.

1. Jožef Dagarin: Veroznanstvo, 2 uri;
2. Jurij Pavšek: Praktična filozofija, 4 uri;
3. J. Kersnik: Fizika in aplicirana matematika, 8 ur;
4. Fr. Ks. Richter: Splošna zgodovina, 3 uri;
5. Elija Rebič: Grška filologija, 1 uro;
Izredna predavanja:
1. Jos. pl. Vest: Umno kmetijstvo, 5 ur;
2. Urban Jerin: Splošno vzgojeslovje, 2 uri;
3. Franc Metelko: Slovanska filologija, 4 ure;
4. Jakob Portelli: Italijanski jezik, 4 ure;
5. Franc Hladnik: Botanika, 2 uri;
6. Vincenc Dorfmeister in Jan. Sch. fenrath: Risanje za gimnazijce in licealce, 4 ure; Risanje za obrtnike in umetnike, 4 ure;
7. J. Kersnik: Nadaljevalni pouk obrtnike in umetnike, 3 ure.
Poučevalo se je v slovenskem, nemškem in latinskem jeziku.
Po Napoleonovi Iliriji, ki je dala Ljubljani prvo popolno univerzo, je bil licej dober zavezanec za popolno vseučilišče. Toda Avstrija, ki je sprva znala z levico vzeti to, kar je desnico dala, je 1850 z drugimi liceji pravila tudi ljubljansko, juridično fakulteto slovenskim predavatelji vred pa prenesla v dec. in jo polagoma onemogočila s tem, da ji odrekla pravico do izpitov.
Današnja, tudi še ne popolna univerza v Ljubljani je stara šele šest let in trpi ne samo od zadostnih kreditov ampak tudi od vednih groženj, da bo ali okrnjena, ali pa sploh odpravljena. Če se ji zgodi to ali ono, vsekakor bomo v vsakem slučaju s šolstvom v Ljubljani slabšem, kakor pred več kot sto leti.